

Biến đổi khí hậu có thể đánh thức những loài cỏ “đang ngủ”

Biến đổi khí hậu sẽ gây ra sự di chuyển về phía Nam đến khoảng 1000 km của một số loài cỏ dại tiềm năng tại nước Úc, căn cứ vào báo cáo của Tàu tiền tiêu thích nghi khí hậu của CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization).

Cỏ dại gây ra sự thiệt hại hơn 4 tỷ đô la Úc mỗi năm do chi phí kiểm soát gia tăng, làm giảm năng suất hoặc gây ra thiệt hại nghiêm trọng cho môi trường.

Tuy nhiên, trong một phát biểu ngày 26 tháng 3 năm 2009 tại Perth ở hội nghị với chủ đề Nhà kính (Greenhouse) lần thứ 9 về biến đổi khí hậu, một khoa học gia của CSIRO, TS John Scott, đã nói rằng sự ước đoán đó chỉ dựa trên những thiệt hại gây ra bởi những loài cỏ dại hung hăng đã được biết đến từ trước đến nay tại nước Úc. “ Ngoài kia, trên khắp đất nước, có nhiều loài cỏ đang nằm ở vị trí thấp kém, nhưng với tiềm năng trở dậy, chúng có thể làm trầm trọng thêm gánh nặng vào kinh tế xã hội của việc kiểm soát cỏ dại”.

“ Một vấn đề cực trọng chưa được biết đến là những loài cỏ dại ẩn núp chờ thời cơ này sẽ hoạt động như thế nào trong điều kiện khí hậu biến đổi. Sự phân bố của chúng có thay đổi không ? Chúng sẽ lan rộng về hướng Bắc hay hướng Nam, hướng Đông hay hướng Tây, và những sự di chuyển này có làm chúng thay đổi để trở thành những loài dịch hại bùng phát ?”

Trong một báo cáo gần đây của CSIRO cho chính quyền về đất và nước tại Úc đã nhìn vào những ảnh hưởng có thể có của biến đổi khí hậu dự kiến đến năm 2030 và 2070 đến sự phân bố của 41 loài cỏ dại mà trong số đó có nhiều loài đe dọa đến nông nghiệp (những loài đang ngủ) và đến môi trường tự nhiên (những loài cạnh giặc). TS Scott nói rằng: “Chúng tôi phát hiện ra rằng sự biến đổi khí hậu sẽ làm cho hầu hết các loài cỏ này di chuyển về phía Nam, với những loài nhiệt đới ẩm, tạo ra một sự di chuyển lớn nhất –trên 1.000 km”

Những vùng bị đe dọa nặng nề nhất từ những “ loài đang ngủ” và “loài cạnh giặc”, ở cả hai tình huống khí hậu hiện tại và khí hậu có biến đổi là vùng Đông Nam, tiếp theo là vùng Tây Nam nước Úc”.

Các loài cỏ: karroo (*Acacia karroo*), rosewood (*Tipuana tipu*) và kochia (*Bassia scoparia*) đe dọa nặng nề nhất trong điều kiện khí hậu biến đổi, trong khi đó loài white weeping broom (*Retama raetam*) và fringed dodder (*Cuscuta suaveolens*) được dự đoán rằng sẽ gây ra nguy cơ lớn nhất về sự thiết lập quần thể ở những vùng đất mới

TS Scott cũng cho biết: “ Sự dự đoán về di chuyển xuống hướng Nam của những loài thực vật bản địa và cả những loài nhập cư sẽ tạo ra một “ khoảng trống” ở phía Bắc nước Úc, do đó để ngăn chặn những loài ẩn nấp chờ thời xâm lấn, một danh sách mới của “ loài cạnh giặc” và “ loài đang ngủ” cho vùng này cũng cần được xây dựng.

Báo cáo cũng đã chỉ ra rằng trong khi những vùng đất hiện nay đang bị xâm nhiễm bởi những loài cỏ lan truyền phổ biến nhất sẽ giảm trong tình huống khí hậu biến đổi, thì những vùng đất có nguy cơ cao vẫn sẽ còn rất rộng.

[Nguồn: TS. John Scott, National Research Flagships, www.csiro.au/news ;

Người dịch: PGS.TS. Dương Văn Chín]